

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XV. De Commodato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

precario nulla sit renovatio, precariæ autem singulis quinquenniis renovandæ sint, *cap. 1. h. t.* Quartò, quòd in precariis etiam levis culpa, in precario autem dolus tantùm præstetur, & culpa lata quæ dolo æquiparatur.

QUÆRES 2. Quæ sit differentia inter precarias & emphyteusim? Respond. Differunt precariæ ab emphyteusi, quòd licet quandoque pensionem admittant, tamen ordinariè remunerationis causâ & ad preces alicujus benè meriti gratis concedantur.

QUÆRES 3. An ad concessionem precariarum requirantur solemnitates juris? Respond. Tam solemnitates quam justam causam requiri; Ratio est, quòd in *extravag. ambitiosæ de reb. eccles. alien.* generaliter omnis concessio rerum ecclesiasticarum ultra biennium sine solennitatibus fieri prohibeatur, adeoque etiam precariæ; unde si sine his concessæ fuerint, à successore tanquam irritæ revocandæ erunt. *Vallens h. t. num. 8.*

TITULUS XV.

De

Commodato.

QUÆRES 1. Quid sit commodatum & quomodo differat à reliquis contractibus? Respond. Commodatum est contractus quo res alicui ad certum usum & tempus gratuito conceditur, eâ lege, ut eadem in specie restituatur. Differt 1. A precario cui valdè affine est, quòd hoc ad usum & tempus fere incertum commodatum

X 5

autem

autem ad usum & tempus certum concedatur. 2. A precariis quòd hæc minus quàm commodatum gratuita & singulis quinquenniis sint renovandæ. 3. A mutuo quod per hoc dominium, & commodatum autem solus usus transferatur, & eadem in specie restituatur. 4. A deposito & pignore, quòd illud custodiam tantum, hoc verò locum ritatem concedat. 5. Denique à locatione, quod non gratuito, sed constitutâ certâ mercede locetur.

QUÆRES 2. Quomodo commodatarius obligetur commodatarius si res commodata deterioretur, vel omnino pereat? priusquam respondere sciendum est, rem tribus modis perire, aut deteriorari posse. 1. Quidam dolo ipsius commodatarii, qui definitur, callida machinatio ad circumveniendum alterum adhibita; 2. Culpâ, quæ est læsio per imprudentiam facta, quæ tamen humanæ ratione regulariter evitari potest; estque triplex læsio, levis & levissima; lata culpa est, ommissio ejus diligentia, quam omnes homines adhibent, vel certam adhibere debent. levis est, dum quis non adhibet diligentiam quàm diligens paterfamilias adhibere solet, secundum communem hominum naturam. levissima culpa est ommissio ejus diligentia, quam diligentissimi homines adhibere solent. 3. Denique res perit casu fortuito; est autem casus fortuitus eventus inopinitus, qui nullo humano Consilio prævideri potuit; quibus notatis ad Quæstionem Respond. Si res pereat commodatarii dolo, ad eam præstandam obligabitur commodatarius; si pereat casu fortuito, ad nil tenetur res enim perit domino suo. Si vero culpâ eam perire contingat, regulariter non solum laram & levem, sed levissimam

etiam culpam præstare tenetur. *l. 5. ff. commodat.*

OBJICIES. 1. Commodatum simile est precario. *l. 1. ff. de precar.* sed qui rem precario accepit, de dolo & culpa lata tantum tenetur. *l. 8. §. 3. §. 6. ff. de precar.* Ergo & commodatarius. Resp. Commodatum simile est precario in aliquibus Conc. in omnibus Neg. differentias inter commodatum & precarium vide apud *Cujac. lib. 23. observ. cap. 21. Treutler. vol. 1. disp. 24. thes. 5.*

OBJICIES 2. Commodatarius præstat culpam latam & levem tantum. *l. 18. §. at si utriusque l. 5. §. interdum ff. h. t.* Ergo non levissimam. Resp. Præstat culpam latam vel levem tantum, regulariter. Neg. si utriusque contrahentis gratiâ res commo- data fuerit, vel in solius commodantis favorem & gratiam accepta, Conc. de his enim casibus loquuntur *Cit. leges.*

QUÆRES 3. Unde dignosci possit ad quam culpam quis in quocunque contractu teneatur? Respond. Applicandam esse communem regulam, & videndum in cuius gratiam cedat contractus in- itus; Si enim contractus in utriusque contrahentis gratiam celebratus fuerit, tunc unus contrahens alteri de culpâ latâ & levî tenebitur. *l. 18. ff. h. t.* v. gr. in locatione; Si dantis gratiam tantum respi- ciat, veluti in deposito alter non nisi ad culpam la- tam obligabitur. *§. praterea. Instit. quib. mod. re contr.* si in gratiam solius accipientis, culpa etiam levissima præstanda erit. *l. 5. §. veluti. ff. commod. Gonzal. in cap. univ. h. t. num. 6.*

QUÆRES 4. Quis sit effectus hujus con- tractus sibi Commodati: Resp. Effectus est obli- gatio, & exinde nata duplex actio nim. actio com- modati

modati directa, & contraria; directa est actio personalis Civilis, rei persecutoria bonæ fidei, datur commodanti ejusque hæredibus adversus commodatarium, ejusque hæredem, ut res commodata usu finito in specie non deteriorata restituatur. l. 3. §. 1. ff. b. t. Contraria vero datur commodatario, qua repetit v. gr. expensas si quas ad perpetuum rei commodatæ usum spectantes fecerit, l. 18. §. 2. ff. b. t.

QUÆRES 5. Quomodo sciri possit, quomodo contractus duplicem actionem pariat? Responsum. Pro hoc observandæ sunt duæ regulæ: Prima, si idem sit nomen Contractus, & diversa nomina contrahentium, uti commodatum commodans, & commodatarius. Sed hæc regula fallit in mutuo, ex quo non datur nisi una actio, & tamen unus dicitur mutuans & alter mutuarius. Unde melior est secunda regula, si contrahentes ex contractu utriusque obligentur, & æque principaliter tunc nascitur duplex actio, & erit utraque directa, v. gr. actio pro socio. Sin vero unus principaliter, id est, ab initio, alter minus principaliter & ex consequenti tantum obligetur, tum adversus hunc dabitur actio directa, adversus illum contraria, ut v. gr. in commodato, deposito mandato, negotiorum gestione & tutelâ.

OBIICIES 1. Precarium cedit in gratiam solius accipientis, sicut & commodatum & tamen in precario sola culpa lata præstatur, ergo nec major in commodato præstanda erit. Resp. Conc. antea. Neg. consequ. Id enim in precario singulare est, quod pro libitu concedentis revocari possit, ad quod que exigua inde utilitas spectanda sit.

OBI

OBIICIENS 2. Tutela cedit in gratiam solius pupilli, & tamen tutor præstat culpam levem; ergo prædicta regula non procedit. Respond. In tutore hoc speciale est ob favorem pupilli.

TITULVS XVI.

De Deposito.

QUÆRES 1. Quid sit depositum, & quomodo à reliquis contractibus distinguatur? Respond. Depositum est Contractus reinitus quo res custodienda gratis traditur, hac lege, ut eadem in specie sive individuo, quodocunque deponenti libuerit, restitatur *l. 1. § 8. ff. depositi*. Differt à mutuo quòd per depositum dominium rei in accipientem non transferatur; à commodato & precario, quòd his contractibus usus concedatur, depositarius vero si re deposita usus fuerit, furtum committere dicatur; *l. 2. ff. depositi*; à locatione; quòd res non pro mercede sed gratis custodienda tradatur. à pignore quòd hoc ad cautionem, illud ad custodiam detur; custodia enim est finis depositi & dominium manet penes deponentem *l. 17. § 1. ff. b. t.*

QUÆRES 2. Ad quam Culpam teneatur depositarius; Respond. Eum juxta regulam *ist. preced. datam* non nisi de dolò & culpâ lata teneri *§. præterea instit. § l. 32. ff. b. t.* deponentis enim gratiam tantum respicit, & qui negligenti amico rem Custodiendam tradidit id suæ debet impu-
tare facilitati; nisi tamen aliter convenum sit

l. 1. ff.